

*[riječ o
publikaciji]*

Zbornik sadrži priloge s istoimenog okruglog stola nastavnika i studenata Odsjeka za filozofiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu koji je u povodu 50. obljetnice pokretanja i 40. godišnjice prisilne obustave časopisa *Praxis* (1964. – 1974.), na inicijativu grupe nastavnika Odsjeka i uz sudjelovanje nekolicine nastavnika i studenata diplomskog i doktorskog studija filozofije, održan 13. prosinca 2014. godine u Vijećnici Filozofskog fakulteta.

Zastupljeni su prilozi koje su sudionici skupa priredili za znanstvenu publikaciju. Program skupa i prilozi za zbornik dostupni su u autorskim verzijama na posebnoj web stranici Odsjeka za filozofiju [<http://www.ffzg.unizg.hr/filoz/konferencije-i-publikacije/okrugli-stol-o-praxisu/>].

Prilozi su višekratno prošireni i razrađeni u odnosu na usmena izlaganja, koreferate ili intervencije sudionika okruglog stola. Oni sadrže, kao i same usmene intervencije, međusobne referencije i elemente dijaloga u obliku eksplicitnih ili implicitnih, tek naznačenih ili šire razrađenih suglasnosti i bliskosti ili polemikâ. Zahvaljući tome, svezak u cjelini odaje nedogovoreni i nenamjerni, ali prepoznatljiv kontinuitet u gradnji općeg argumenta o filozofiji *praxis* pod vidom pojma radikalne kritike, inherentnog poziciji *praxis*. Argument se oblikuje s jedne strane kroz ocrtavanje idejno-historijskog ishodišta koncepta kritike krajem 50ih/početakom 60ih (BOGDANIĆ), s druge strane kroz ocrtavanje različitih dispozicija kritike, u rasponu od tipologizacije kritikâ *praxisa* koje su se javljale tokom cijele povijesti djelovanja i recepcije praksisovaca kao grupe ili pojedinaca, uključujući i tipologizaciju kritika u ovom svesku (VELJAK), kroz tematizaciju položaja moći *praxisa* u akademskom polju (JURAK), kroz rekonstrukciju intelektualne i političke dekadencije dijelova grupe s političkom katastrofom bivše Jugoslavije krajem 80ih/početakom 90ih (MIKULIĆ), do identifikacije nekih deficitarnih tema u nasljeđu *praxisa*, poput feminizma (DEGAČ) ili znanosti (CEROVAC). Posljednja dva priloga sadrže monografske kritičke valorizacije dviju istaknutih pozicija unutar grupacije *praxis*, Gaje Petrovića (ŽITKO) i Milana Kangrge (RAUNIĆ).

Suprotno *dictumu* da su čak i eksterne kritike *praxisa* tek izvedenice paradigme samog kritičkog mišljenja kakvo se razvilo u krugu časopisa *Praxis*, gradnja kritičkog argumenta o *praxisu* u ovom zborniku

ne ponaša se kao samoispunjavajuće proročanstvo o dovršenju praksisovske “nepoštedne kritike” svega u eksternim kritikama same *praxis*. Barem u intenciji, argument kritike kroz prevrat internog načela u eksternu primjenu prikazuje se više kao nov propekt kroz čišćenje terena oko *praxisa* i procjenu teorijskih kapaciteta na odabranim slučajevima. Pri tome se pretpostavlja da nije riječ o procjeni jednog nasljeđa iz prošlosti mišljenja sa superiornog izvanjskog stanovišta, koliko o samom *vrednovanju* koje ujedno polaže račun o vlastitim teorijskim i kritičkim pretpostavkama i generacijskim ulozima.

Ako je sazivanje okruglog stola i priprema građe za ovu publikaciju u tome uspjelo, onda “bespoštedna kritika” same *praxis* nije tek mehaničko, izvanjsko dovršenje pohoda kritike *svega*, koja će se konačno po sili samoprimitve nužno morati vratiti na svoje ishodište i zahvatiti samu *praxis*. Kritički aspekti *praxisa* više izražavaju refleksiju o *praxis* na pretpostavkama i načelima iz kojih je proizašla i ona sama kao intelektualna i politička pozicija.

Izdavanje zbornika omogućio je Odsjek za filozofiju iz vlastitih sredstava. On je ujedno pilot-publikacija edicije čiji je cilj objavljivanje radova s godišnjih tematskih konferencija u Odsjeku, započetih upravo okruglim stolom “Aspekti *praxisa*”.

Za korištenje fotografske građe s Korčulanske ljetne škole i atribucije fotografija zahvaljujemo kolegi Zadravku Kučinaru iz Beograda te gospodinu Jovici Drobnjaku, fotografu u tjedniku *Novosti*, za fotografije s okruglog stola.

Za pomoć u izradi sažetaka na engleskom jeziku zahvaljujemo kolegama Hrvoju Tuteku [ODSJEK ZA ANGLISTIKU FILOZOFSKOG FAKULTETA] i Paulu Stubbsu [EKONOMSKI INSTITUT]. ¶

—Borislav Mikulić